

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра

Медсестринства і громадського здоров'я

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«МЕДСЕСТРИНСТВО В СІМЕЙНІЙ МЕДИЦИНІ»

Теми лекцій

Тема 1. Система сімейної медицини в Україні

1. Визначення та роль сімейної медицини

Сімейна медицина – це форма медичного обслуговування, за якої всі члени родини отримують медичну допомогу від одного лікаря – сімейного лікаря.

Це найбільш доступний рівень медичної допомоги, який забезпечує:

- ✓ Континуум медичної допомоги на первинному рівні
- ✓ Профілактику, діагностику, лікування найпоширеніших захворювань
- ✓ Координацію пацієнта в системі охорони здоров'я

У 2025 році сімейна медицина в Україні відіграє ключову роль в умовах:

- ✓ Реформування охорони здоров'я та фінансування через Програму медичних гарантій
- ✓ Цифровізації (електронні рецепти, eHealth, телемедицина)
- ✓ Поствоєнної відбудови країни та зростання кількості пацієнтів із посттравматичними розладами
- ✓ Розширення повноважень сімейного лікаря (психічне здоров'я, реабілітація, ведення хронічних хворих)
- ✓ Дефіциту медичних кадрів

2. Основні принципи сімейної медицини

- ☐ Безперервність спостереження (довготривалі відносини з пацієнтом)
- ☐ Доступність та економічна ефективність
- ☐ Комплексний підхід до здоров'я (фізичний, психічний, соціальний аспекти)
- ☐ Превентивна медицина (профілактика захворювань)
- ☐ Координація медичної допомоги

3. Сімейний лікар – ключова фігура первинної медичної допомоги

Обов'язки сімейного лікаря:

- ✓ Надання первинної медичної допомоги

- ✓ Лікування та динамічне спостереження за хронічними хворими
- ✓ Психосоціальна підтримка пацієнтів
- ✓ Взаємодія зі спеціалістами вторинного та третинного рівня
- ✓ Виконання профілактичних заходів

Сімейна медична сестра допомагає лікарю в діагностичних процедурах, медичних маніпуляціях, патронажній роботі та профілактичних заходах.

4. Історія розвитку сімейної медицини в Україні

1987 – Перший регіональний експеримент у Львові

1992 – Відкриття першої амбулаторії сімейного лікаря

2000 – Ухвалення Постанови КМУ про розвиток сімейної медицини

2017 – Закон «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування»

2018 – Початок нової моделі фінансування первинної медичної допомоги

2020-2025 – Впровадження eHealth, психічного здоров'я, реабілітаційних послуг

5. Організація сімейної медицини в Україні

Рівні медичної допомоги:

- ✓ Первинна – сімейні лікарі, амбулаторії
- ✓ Вторинна (спеціалізована) – стаціонари, поліклініки

✓ Третинна (високоспеціалізована) – наукові центри, університетські клініки

Моделі функціонування сімейної медицини в Україні:

✓ Індивідуальна практика (сімейний лікар + медсестра)

✓ Групова практика (декілька лікарів у складі центру)

✓ Центри здоров'я (скандинавська модель, включає реабілітаційні відділення)

6. Фінансування сімейної медицини в Україні

☐ Капітаційна ставка у 2025 році – 844,4 грн на пацієнта на рік

☐ Коригувальні коефіцієнти:

0–5 років – 2,465

6–17 років – 1,25

40–55 років – 0,86

65+ років – 1,3

☐ Сільський коефіцієнт – 1,1 (на 10% більше фінансування)

Програма медичних гарантій (ПМГ) у 2025 році включає 44 пакети медичних послуг, серед яких:

✓ Первинна медична допомога

✓ Реабілітація, паліативна допомога

✓ Лікування інфарктів, інсультів, онкології

- ✓ Послуги з трансплантації, лікування безпліддя (IVF)

7. Міжнародний досвід сімейної медицини

- ✓ Станом на 2025 рік, Всесвітня організація сімейних лікарів (WONCA) об'єднує 118 організацій у 131 країні, представляючи понад 500 000 сімейних лікарів по всьому світу.
- ✓ Європейські моделі сімейної медицини довели свою ефективність та економічні переваги
- ✓ Програми обміну досвідом для молодих сімейних лікарів

8. Виклики та перспективи сімейної медицини в Україні

- ☐ Дефіцит кадрів, необхідність нових освітніх підходів
- ☐ Зростання навантаження через поствоєнну відбудову
- ☐ Розширення функцій сімейного лікаря (психічне здоров'я, реабілітація)
- ☐ Подальша цифровізація та впровадження нових технологій